

Fanagro AS
Brugata 6
5200 OS

Referansar:
Dykkar:
Vår: 17/1386 - 19/21124

Saksbehandlar:
Torbjørn Helgeland
torbjorn.helgeland@osteroy.kommune.no

Dato:
14.01.2020

29/59 Gjerstad Søknad om løyve til tiltak - oppføring av mur i elv - Vedtak

Administrativt vedtak. Saknr: 376/19

Tiltakshavar: Johannes Gjerstad
Ansvarleg søkjar: Fanagro AS
Søknadstype: Søknad om løyve til tiltak med ansvarsrett etter plan- og bygningslova (pbl.) §§ 20-1, 20-2 og 20-3.

Tiltak

Saka gjeld søknad om oppføring av mur i elv på gnr. 29 bnr. 59, Gjerstad.

Søknaden omfattar grunn- og terrengarbeid. Andre tiltak som kan vere vist på innsendte teikningar er ikkje omfatta av dette vedtaket.

Saka omfattar søknad om dispensasjon frå arealføremålet i kommuneplanen langs vassdrag, jf. pbl. §§ 11-6 og 11-7, 2.ledd nr. 6.

Det vert elles vist til søknad motteke 01.03.2019 og supplert 11.03.2019, 16.04.2019, 07.06.2019 og 22.07.2019.

Sakshandsamingsfrist

Søknaden var ikkje komplett då han var motteken. Trong for tilleggskommentasjon vart meldt til ansvarleg søkjar ved brev av 11.03.2019, 01.04.2019, 23.04.2019 og 17.06.2019. Dokumentasjon vart motteken ved diverse brev frå ansvarleg søkjar sist ved brev av 22.07.2019. Søknaden er framleis ikkje fullstendig, men kommunen handsamar søknaden ut frå dei opplysningane som har kome inn. Sakshandsamingsfristen vert rekna frå då søknaden er fullstendig og klar for handsaming, jf. forskrift om byggesak § 7-2, 1. ledd.

Fristen går ikkje i den tida saka ligg til uttale hjå regionale og statlege styresmakter, jf. plan- og bygningslova § 19-1, jf. § 21-7, 4. ledd.

Fristen går ikkje i den tida saka ligg til handsaming hjå regionale og statlege styresmakter, jf. orienteringsbrev, jf. forskrift om byggesak § 7-3, 1. ledd.

Planstatus

Eigedomen ligg i uregulert område innanfor det som i kommuneplanen sin arealdel er definert som LNF-område, i omsynssona H 560 _71 bevaring av naturmiljø, og omsynssona H 320 flaumfare.

Dispensasjon

Tiltaket krev dispensasjon frå arealdelen i kommuneplanen, jf. pbl. §§ 11-6 og 11-7, 2.ledd nr. 6.

Det er søkt dispensasjon med slik konklusjon:

"Søknaden gjelder bygging av mur langs elveløp. Muren skal hindre faren for øket erosjon etter skogen langs elveløpet ble fjernet. Den skal også være en del av en mulig fremtidig bakkeplanering til fordel for eksisterende gårdsbruk tilhørende Frank Hovden. Tiltaket er ikke i konflikt med friluftsinnteresser. Naturmangfold blir ikke vesentlig berørt av tiltaket så sant det utvises forsiktighet under graving ved f.eks. sette ut lenser i elven. Kulturminneinteresser blir ikke berørt. Tiltaket ligger i et landbruksområde, men ligger utenfor det som i dag er fulldyrket areal. Tiltaket vil ikke føre til oppstyking av jord, forringe eller føre til driftsulemper for landbruket. Hensynet bak LNF-formålet i kommuneplanen blir derfor ikke satt vesentlig til side som en følge av tiltaket.

At tiltaket er i tilknytning til allerede eksisterende gårdsbruk gjør at tiltaket kan føres opp uten negativ virkning for natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Vi tror også at tiltaket vil sikre elven mot tilslamming. Etter en samlet vurdering mener vi at fordelene ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene."

Tilhøve til anna regelverk

Det er to lover som regulerer fysiske inngrep i og nært vassdrag. Det er Vassressurslova, og lakse- og innlandsfisklova.

Vassressurslova

Vassressurslova er den generelle lova om vassdrag og grunnvatn. Den som skal iverksette tiltak som rører ved vassdrag eller grunnvatn, må halde seg til lova sine forskrifter.

Krav om å oppretthalde kantvegetasjon etter vassressurslova § 11.

"Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr."

Kantvegetasjonsbelte langs vassdrag fungerer som vandringskorridorar for vilt, og er også viktig som hekke- og leveområde for fugl. Vegetasjonssoner og vegetasjon langs vassdrag bidreg i dei fleste samanhengar til å redusere erosjonsfare og risiko for flaumskadar.

Kravet om å oppretthalde kantvegetasjonen langs vassdrag er ei sjølvstendig plikt etter vassressurslova. Etter forarbeida til lova kan det drivast ein viss skjøtsel av kantvegetasjon, forutsett at skjøtselen ikkje medfører en biotopendring. Snauhogst er ikkje tillate.

Er det nødvendig å ta ut kantvegetasjon langs vassdrag i forbindelse med tiltak, er hovudregelen at dette krev dispensasjon frå vassressurslova § 11. Fylkesmannen er myndigheit, og må kontaktast dersom det er i tvil om tiltak i kantsona krev dispensasjon.

I denne saka er det ikkje tvil. Tiltaket krev løyve i frå Fylkesmannen.

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag; jf. § 7 i lakse- og innlandsfisklova

Fisken sine frie vandringsveggar og gyte-, oppvekst- og leveområde må ikkje forringas eller endrast utan at det er gjeve løyve etter lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. og tilhøyrande forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Fylkesmannen har myndigheit på elvestrekningar der det går laks og/eller sjøaure, medan Fylkeskommunen er myndigheit på elvestrekningar der det berre går innlandsfisk. Utlegging eller fjerning av stein, bygging av tersklar, utlegging av gytegrus og all graving i elv er søknadspliktige tiltak.

Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag

For vatn og vassdrag som er innlemma i nasjonale verneplanar for vassdrag, er det gjeve Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag. Retningslinjene gjeld alle verna vassdrag og eit område på inntil 100 meters breidde langs dei. Dei gjeld også for andre deler av nedbørsfeltet dersom det er fagleg dokumentert at desse har betydning for vassdraget sin verneverdi. I forskrifta er det gjeve eigne mål for forvaltninga av verna vassdrag.

Verneplan for vassdrag

«060/1 Loneelvi

Vernegrunnlag: Kystnær beliggenhet på øy i Hordaland. Vassdragets elver, vann og våtmarksområder er sentrale deler av den lavereliggende Osterøya, der det kupert landskapet er preget av geologiske strukturer. Elveløpsformer, botanikk, fuglefauna og vannfauna (laks) inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Store kulturminneverdier. Viktig for friluftslivet».

Uttale frå anna styresmakt

Det er henta inn uttale frå NVE datert 20.05.2019 der dei mellom anna konkluderer: *"Då søknaden er mangelfull er det vanskeleg for NVE å kome med ei uttale i saka. NVE kan gi uttale når saka er tilstrekkeleg opplyst."*

Vidare frå Fylkesmannen i Vestland datert 10.05.2019 der dei mellom anna uttaler: *"Såleis vurderer vi det slik at både kunnskapsgrunnlag og saka generelt er for dårleg opplyst til at vedtak kan fattast i saka. På bakgrunn av dette rår vi ifrå dispensasjon slik saka no ligg føre."*

Hordaland fylkeskommune uttale i brev datert 26.04.2019: *"Fylkeskonservatoren vil difor råde i frå at det vert gjeve dispensasjon til tiltaket slik søknaden no ligg føre."*

Biskopen i Bjørgvin har ikkje gjeve uttale.

Nabovarsel

Tiltaket er nabovarsla i samsvar med pbl. § 21-3.

Det ligg føre merknader frå eigar av gbnr. 26/3 ved brev av 18.03.2019 der han går i mot bygging av mur i elvekant då han meiner at det får uheldige konsekvensar for hans gardsbruk.

Ansvarleg søkjar har kommentert nabomerknad ved brev datert 15.04.2019. Ansvarleg søkjar opplyser mellom anna at det er kulvert under kommunal veg som skapar problem for han, og ikkje «tømmerbroen» då der skal vera lysopning stor nok.

Plassering

Plassering av tiltaket er vist i situasjonsplan motteke 01.03.2019.

På situasjonsplanen er minsteavstand til nabogrense ikkje opplyst.

Avstand til offentleg veg er ikkje opplyst.

Tilkomst, avkøyrsløse og parkering

Eigedomen skal vere sikra lovleg tilkomst til offentleg veg samsvar med pbl. § 27-4.

Terrenghandsaming

Situasjonsplanen viser omsøkt plassering av tiltaket.

Teikningar/snitt viser eksisterande og nytt terreng, og plassering i høve terreng.

Visuelle kvalitetar

Tiltaket skal prosjekterast og utførast slik at det etter kommunen sitt skjønn har gode visuelle kvalitetar både i seg sjølv, og i høve til tiltaket sin funksjon, bygde og naturlege omgjevnader og plassering, jf. pbl. § 29-2.

Flaum, skred og andre natur- og miljøtilhøve

Ansvarleg søkjar har erklært at tiltaket ikkje skal plasserast i eit område der det er fare for flaum, skred eller andre natur- og miljøtilhøve som krev særskilte undersøkingar eller tiltak.

Kommunen vurderer at det kan oppstå flaum dersom det vert sett opp mur i elvekant. Slike tiltak skal og handsamast av NVE og fylkesmannen. Kommunen legg til grunn søkjar si vurdering når det gjeld fare for skred eller andre natur- og miljøtilhøve.

Tekniske krav til byggverk

Tiltaket skal prosjekterast og førast opp i samsvar med forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK), jf. pbl. § 29-5.

VURDERING

Dispensasjon

Det er to vilkår som må vere oppfylt for å gje dispensasjon etter pbl. § 19-2.

For det første må dei omsyna som ligg bak føresegna det vert dispensert frå ikkje verte vesentleg sett tilside. For det andre må fordelane ved å gje dispensasjon vere klart større enn ulempene, etter ei samla vurdering.

Ved dispensasjon frå planar skal det leggjast særleg vekt på nasjonale og regionale rammer, og det bør ikkje gjevast dispensasjon frå planar når ei direkte råka statleg eller regional styresmakt har gjeve negativ uttale til søknaden, jf. pbl. § 19-2 (4).

Ved dispensasjon frå lov og forskrift skal det leggjast særleg vekt på dispensasjonen sine konsekvensar for helse, miljø, tryggleik og tilgjenge.

Kommunen kan setje vilkår for dispensasjonen, jf. pbl. § 19-2. Vilkåra må liggje innafor ramma av dei omsyn lova skal ivareta, og det må vere ein naturleg samanheng mellom dispensasjon og vilkår, til dømes slik at vilkår så langt som mogleg kompenserer for ulemper dispensasjonen kan medføre, jf. Ot.prp. nr. 56 (1984-85) s 102.

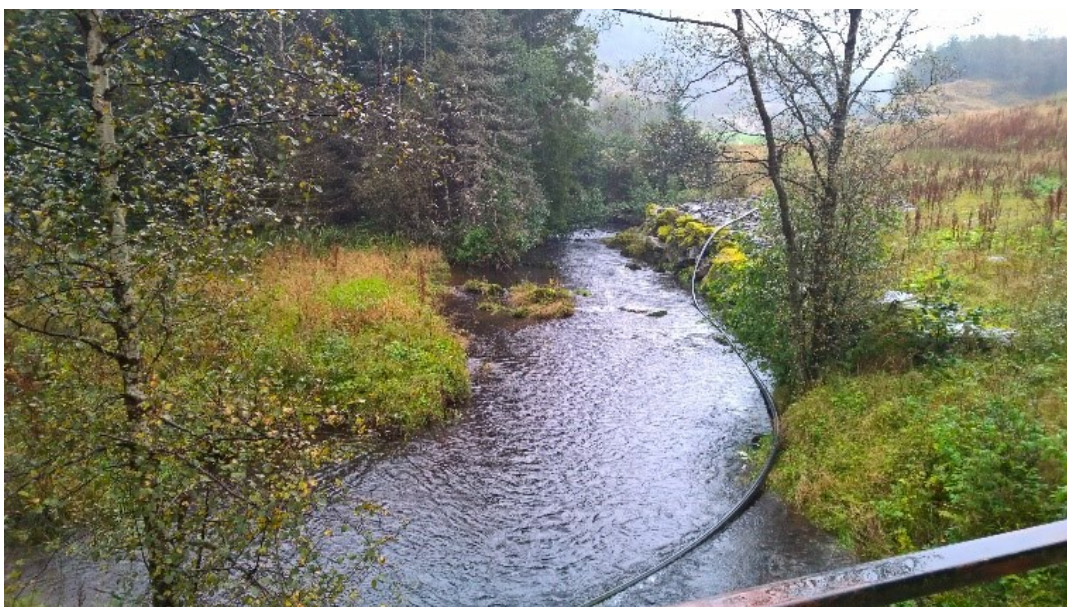
Omsyna bak LNF-føremålet er i hovudsak å verne om samfunnsinteresser knytt til landbruk, natur og friluftsliv. Det er ynskjeleg å unngå uheldig omdisponering og fragmentering av landbruksområde og anna grønstruktur.

Omsynet bak byggjeforbodet i strandsona er å gje strandsona eit særskilt vern og halde den fri for tiltak for å sikre ålmenta sine interesser, spesielt ferdsle og friluftssinteresser, landskapsomsyn og verneinteresser. Desse omsyna vil, i varierende grad, og gjere seg gjeldande på ein bygd eigedom. Til dømes vil landskapsomsyn, her landskapsestetikk, tilseie at fysiske inngrep og/eller anlegg i strandlina lyt avgrensast.

Kommunen har vore på synfaring ein dag med ein del nedbør. Det vart då registrert at oppført delmur ikkje var til særleg hinder for vassføringa på staden, men vil om mur vert vidareført oppstraums kunna skapa konflikt.

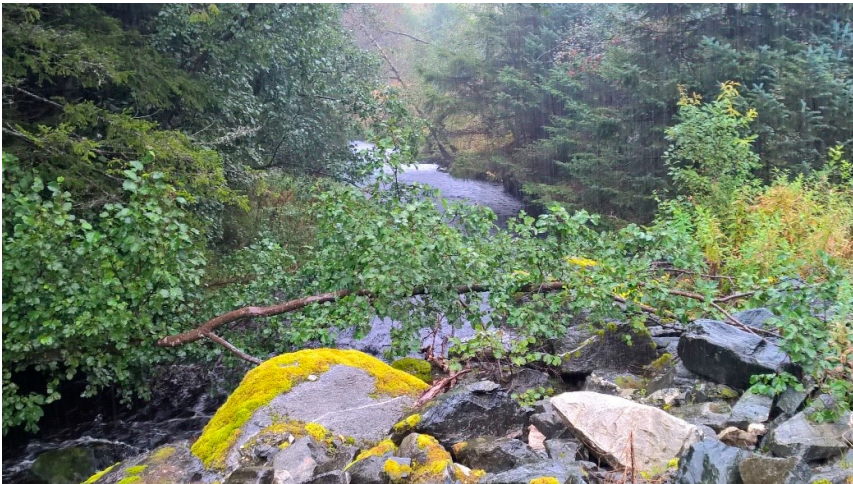

Bilete 1: Bilete teke ovanfor området der det er godt fall og høg vasstand.

Bilete 2: Bilete teke nedanfor muren oppstraums

Som ein ser av bilete 2 så ligg framandelement i elva der pumpeleidning for naturgjødsele er lagt stykkevis i elva, som kan vera til større fare. Vidare låg der på synfaringa eit velta tre over elva, som kan hindra vassføringa.

Bilete 3: Bilete teke nedstraums frå ulovleg oppført mur. Nedfall av tre i elvelaup gjev stor fare for oppdemming

Bilete 4: Ulovlege stengsler som slange på tvers i elvelaupet som bremser vatnet på kritiske punkt

Bilete4: Lågt terreng på nordsida nedstraums som er buffersone ved auka vasstand

Kommunen vurderer at utført tiltak (oppført mur) ikkje er til nemneverdig hinder for vassføringa slik han nå framstår. Kommunen vurderer derimot at vidare muring vil føre til oppstuving av vatn motstraums då terrenget ovanfor er lågt og vil fungera som buffersone, som då vil føre til opphoping av vatn oppover mot kommunal veg.

Kommunen vurderer vidare at om ulovleg mur skal fjernast vil dette medføra at jordslam og småpartiklar vil verta ført ned i lag med vatnet, som deretter vil kunna skada eller ta livet av raudlista elvemusling i Loneelva. Det vert difor vurdert at eksisterande mur bør kunna stå, men at mur vidare oppover ikkje kan tillatast då det både kan føra til oppstuving av vatn i elva, og at det vert ytterlegare til fare for elvemuslingen i vassdraget.

Tiltaket ligg i omsynssona H 320 "flaumfare" og omsynssona H 560_71 Bevaring naturmiljø. Det går vidare fram av skildringa til kommuneplanen at: *"H560_71 Loneelvi. Det er lagt omsynssone over Loneelvi og sidebekkar, 50 meter frå vasstreng. Her må alle tiltak vurderast opp mot moglege konsekvensar på vasskvalitet for elvemusling. Tiltak som kan ha effekt på elvemuslingen må i tillegg til løyve frå særlov og avklarast i forhold til elvemusling-forskrifta. Dersom omsøkt tiltak kan føre til reduksjon i vasskvalitet, kan det i mange tilfelle vere tilstrekkeleg å gjennomføre mellombelse førebyggjande tiltak for å redusere tilsig av ureina vatn til vassdraget i anleggsperioden (avskjeringsgrøfter, sedimenteringsbasseng m.m)."*

I vurderinga av fordelar og ulemper har kommunen særleg lagt vekt på at vidare muring vil kunna medføra flaumfare oppstraums og kunna skada bestanden av elvemusling.

Etter ei samla og konkret vurdering finn kommunen at vilkåra ikkje er oppfylt for å gje dispensasjon frå arealføremålet i kommuneplanen langs vassdrag, jf. pbl. §§ 11-6 og 11-7, 2.ledd nr. 6, men vurderer at det kan gjevast dispensasjon for allereie oppført mur for å unngå meir skade enn alt utført med omsyn til elvemusling m.m. Kommunen har ikkje vurdert tiltaket i høve vassressurslova eller anna lovverk.

Dispensasjon for del av tiltak som er utført vert gjeve på vilkår av at overordna mynde godkjenner denne delen av tiltaket.

Plassering

Utført tiltak vert godkjent plassert som det er utført, men resten av det omsøkte tiltaket vert ikkje godkjent, sjå vurderinga ovanfor.

Utført tiltak ligg om lag 12,5 meter frå søndre brukar på skogsveg og er oppført i om lag 37 meters lengde etter opplysningar teke ut av oppdatert kart. Omsøkt tiltak er på om lag 115 meter.

Privatrettslege tilhøve

Vedtak etter plan- og bygningslova inneber ikkje avgjerd i privatrettslege tilhøve, jf. pbl. § 21-6.

Nabomerknad

Rådmannen vurderer at nokre av påpeika moment i nabomerknaden (klage) er utgreidd ovanfor. Vedrørande hjortetrekk vert det vurdert at omsøkt mur kan verta for høg, slik at hjort vert skadelidande om her skal førast opp omsøkt mur.

Tiltaksklasse

Kommunen legg søkjar si vurdering av tiltaksklasse til grunn.

Vurdering etter naturmangfaldslova

Kommunen har vurdert prinsippa i §§ 8 – 12 i naturmangfaldslova. Kommunen har mellom anna sjekka det aktuelle arealet i www.naturbase.no og www.artsdatabanken.no og nytta rettleiing frå Fylkesmannen i Hordaland. Kommunen vurderer at tiltaket vil kome i konflikt med naturmangfaldslova. Dersom ulovleg oppført mur vert fjerna vert det vurdert at tiltaket ytterlegare vil koma i konflikt med naturmangfaldslova.

I 1951 var det naturleg vegetasjon langs elvekanten i fylgje foto:

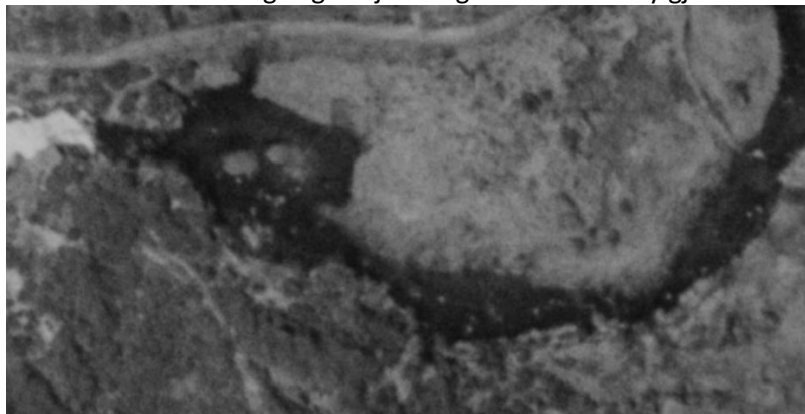

Foto 1951

Det var planta skog på området i 1964:

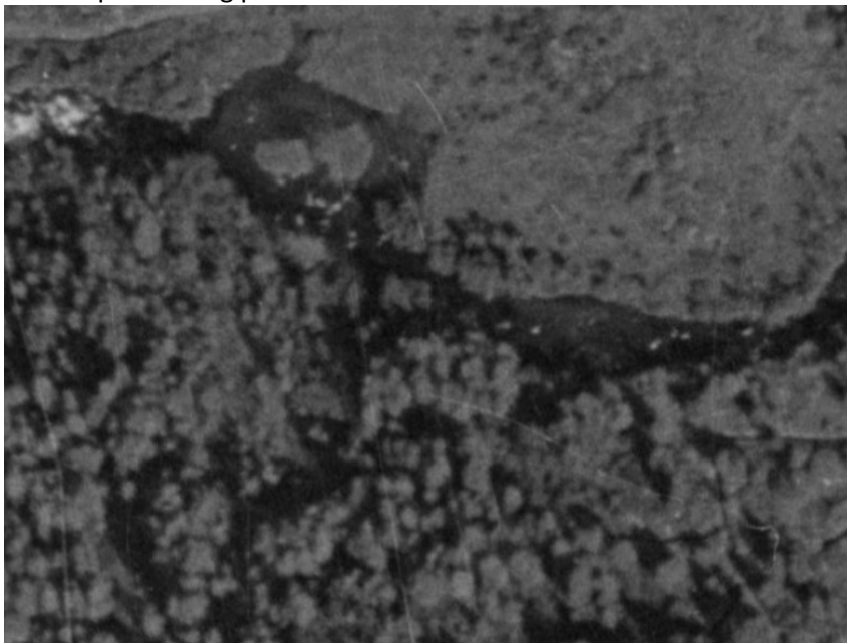

Foto 1964

Skogen vart fjerna mellom 2006 og 2008.

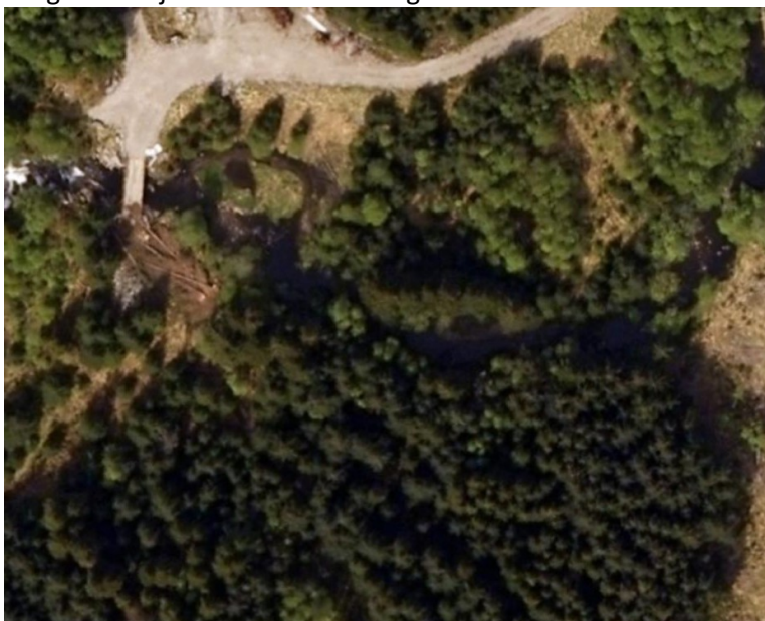

Foto 2006

Foto 2008

Snaufletehogst er ikkje gunstig langs elvekant, og kan vera årsak til utgraving.

Tilhøve overordna mynde

Kommunen sitt vedtak er ut frå mottekne opplysningar i saka. Kommunen har ikkje handsama saka etter vassressurslova eller anna lovverk som overordna mynde skal handsama saka etter, og vedtaket er berre gyldig om overordna mynde godtek vedtaket.

Rådmannen sitt vedtak:

"Kommunen gjev dispensasjon frå plan- og bygningslova §§ 11-6 og 11-7, 2.ledd nr. 6. til allereie oppført mur på om lag 37 meter på gnr. 29 bnr. 59, jf. plan- og bygningslova § 19-2. Det vert ikkje gjeve dispensasjon til oppføring av resterande omsøkt mur.

Med heimel i plan- og bygningslova §§ 20-1, 20-2 og § 20-3 vert det gjeve løyve til tiltak for oppføring av om lag 37 meter mur i elvekant på "Hovdaelva" på gnr. 29 bnr. 59 på følgjande vilkår:

1. Tiltaket skal plasserast som vist i situasjonsplan motteke 01.03.2019 med heimel i plan- og bygningslova § 29-4, jf. forskrift om byggesak § 6-3. Toleransegrense for plasseringa er 0,5 meter, jf. forskrift om byggesak § 6-3, bokstav b, så langt plasseringa ikkje kjem i strid med andre reglar gjeve i eller i medhald av plan- og bygningslova.
2. Vilkår frå overordna mynde må tilfredsstillast.
3. Vedtaket er ugyldig om ikkje overordna mynde godkjenner utført tiltak slik det er utført."

Mynde

Saka er handsama og avgjort administrativt i medhald av delegert mynde, jf. kommunelova § 23 nr 4 og gjeldande delegeringsreglement.

Klage

Vedtaket er eit enkeltvedtak etter reglane i lov om offentleg forvaltning (fvl). Vedtaket kan klagast på til kommunen, jf. fvl. §§ 28-36. Klagefristen er 3 veker frå melding om vedtak er motteke. Det er nok at klagen er postlagt innan fristen går ut. Klagen skal sendast skriftleg til kommunen. I klagen skal det gå fram kva det vert klaga på i vedtaket, og kva endringar ein ønskjer. Klagen skal grunngjevast. Føretak som har fått avslag på søknad om ansvarsrett har særskilt rett til å klage over dette vedtaket. Før det kan reisast søksmål om vedtaket er gyldig eller krav om erstatning, må høve til å klage på vedtaket vere nytta fullt ut, jf. fvl. § 27b. Det er høve til å be om utsett iverksetjing, jf. forvaltningslova § 42, 1. ledd. Part har rett til å sjå dokumenta i saka, jf. forvaltningslova § 27, 3. ledd, jf. §§ 18 og 19.

Til orientering

Kopi av dette vedtaket, og andre saksdokument, skal alltid vere tilgjengeleg på byggeplassen.

Ved all vidare kontakt i denne saka, referer til saknr.: 17/1386

Ansvar

Tiltakshavar er ansvarleg for at byggverket vert oppført i tråd med føresegner gjeve i eller i medhald av plan- og bygningslova, jf. pbl. § 23-1, 2. ledd. Om søknaden er i strid med offentlege føresegner gjeld føresegnene før løyvet. Vedtak etter plan- og bygningslova inneber ikkje avgjerd i privatrettslege tilhøve, jf. pbl. § 21-6.

Bortfall av løyve

Om byggearbeidet ikkje er sett i gang innan 3 år etter at dette løyvet er gitt, eller vert innstilt i lengre tid enn 2 år, fell løyvet bort, jf. pbl. § 21-9. Dette gjeld også dispensasjonsløyvet.

Avfall

Alt avfall som tiltaket fører med seg skal leverast til mottak godkjent av forureiningsstyresmakta.

Mellombels bruksløyve/ferdigattest

Tiltaket skal avsluttast med ferdigattest, jf. pbl. § 21-10 og SAK § 8-1. Ingen delar av byggverket må takast i bruk før ferdigattest eller mellombels bruksløyve ligg føre.

Gebyr

Med heimel i plan- og bygningslova § 33-1 og Lokal forskrift om gebyr for teknisk forvaltningsteneste vert det følgjande gebyr i saka:

Kode	Skildring	Sum kr.
9.1.2	Dispensasjon som gjeld arealføremål i plan	17.600,-
10.2.6	Mur i elv	10.600,-
	Totalt gebyr å betala	28.200,-

Art	Ansvar	Teneste	Kostnadsstad	Prosjekt	Mva/Mva.k	Debet	Kredit
16200	69000	3021					28.200,-

Tiltakshavar vil få tilsendt krav på gebyr for sakshandsaminga.

Gebyret skal vere betalt innan 30 dagar rekna frå fakturadato og før arbeidet kan setjast i gang, jf. pbl § 21-4 (6).

Klage

Gebyr for teknisk forvaltningsteneste er fastsett ved forskrift. Det er ikkje høve til å klage over ei forskrift, jf. forvaltningslova §§ 3, 28 og 40. Det kan difor ikkje klagast over at det vert kravd gebyr, eller over storleiken på gebyret. Det kan klagast over kva punkt i regulativet gebyret er rekna ut i frå. Klage skal vere grunngjeven.

Saksutgreiing og vedtak avslutta 1301.2020.

Med helsing

Hege Eeg
einingsleiar

Torbjørn Helgeland
fagansvarleg byggesak

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Mottakarakar:

Fanagro AS	Brugata 6	5200	OS
Fylkesmannen i Vestland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Johannes Gjerstad	Gjerstad 31	5282	LONEVÅG
Norges Vassdrags- og Energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO